

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVI Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних
робіт студентів за 2022 рік

(м. Полтава, 25 квітня 2023 року)

Полтава
2023

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVI Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних
робіт студентів за 2022 рік

(м. Полтава, 25 квітня 2023 року)

**Полтава
ПУЕТ
2023**

УДК 001:378.014.61"21"(082)
А43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Редакційна колегія:

Н. С. Педченко, д-р екон. наук, професор, перший проректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);

О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, канд. тех. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

А43 **Актуальні** питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLVI Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2022 рік (м. Полтава, 25 квітня 2023 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 736 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-447-3

Збірник містить тези доповідей XLVI Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2022 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти.

УДК 001:378.014.61"21"(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-447-3

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2023

Жук О. О., Тимошенко О. В.

Підходи до реформування податкової системи України.....109

Заверталюк А. Р., Мілька А. І.

Підходи науковців щодо розуміння категорії
«консолідована фінансова звітність»111

Золотоверха А. В., Краус Н. М.

Сучасні тенденції розвитку депозитного ринку в Україні114

Костікова К. О., Краус Н. М.

Перспективи впровадження стратегії управління
фінансовими ризиками на підприємстві117

Кошева О. І., Гудзь Т. П.

Джерела фінансування військових
витрат в Україні у 2022 році.....119

Лидзар М. С., Любимов М. О.

Проблеми формування управлінської
звітності в умовах сьогодення122

Ляшкова Н. О., Соколова А. М.

Тendenції та перспективи розвитку
кібер-страхування в умовах цифровізації124

Пожар А. С., Васечко Л. І.

Інноваційні системи формування фінансових
ресурсів підприємств України.....127

Правденко Р. А., Прасолова С. П.

Шляхи вдосконалення податкової системи
України у повоєнний період: зарубіжний досвід.....129

Правденко Р. А., Яріш О. В.

Україна у світових рейтингах: вплив
рейтингів на інвестиційну привабливість132

Суручану А. І., Краус Н. М.

Особливості роботи договорів каско
в умовах військового стану135

вими ризиками. Однак у перспективі, витрати на створення стратегії ризик-менеджменту повністю окупаються через недопущення втрати прибутковості внаслідок дії фінансових ризиків або через отримання доходу від прийняття ризикової ситуації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бурдонос Л., Ігнатенко Н., Ковтун О. Система управління ризиками підприємства в сучасних умовах. Наукові інновації та передові технології. 2022. № 8(10). С. 314–322. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-8\(10\)-314-322](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-8(10)-314-322)
2. Доценко І. О. Стратегія управління фінансовими ризиками підприємства в процесі формування його фінансової безпеки. Modern Economics. 2020. № 20. С. 73–78. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7484/1/dotsenko.pdf>.

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ВІЙСЬКОВИХ ВИТРАТ В УКРАЇНІ У 2022 РОЦІ

О. І. Кошева, спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування, група ФБСС 6-21

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування – науковий керівник
Полтавський університет економіки і торгівлі

Повномасштабна війна, розв’язана на території України її східним сусідом, ставить на повістку дня державотворення нарощування військового потенціалу та удосконалення правової бази щодо сталого планування та формування оборонного бюджету України. Нормативно-регуляторний механізм повинен забезпечити достатнє фінансування виконання завдань, передбачених Стратегією національної безпеки з метою підтримки належного рівня боєготовності і здатності вирішувати завдання оборони країни.

Стаття 17 Конституції України проголошує, що саме Збройними Силами України гарантується оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканості. Для виконання цього надважливого завдання для існування держави має йти достатнє фінансування вітчизняного військово-оборонного комплексу. Кожного року в державному бюджеті передбачаються видатки та кредити на національну безпеку і оборону.

До війни на забезпечення потреб сектор оборони та національної безпеки загалом бюджетне фінансування становило не менше п'яти відсотків від валового внутрішнього продукту.

Втім, жорстока агресія ворога в мить поставила вимогу істотного підняття рівня фінансування загальнонаціональних інтересів у сфері зовнішньої та внутрішньої безпеки. Жоден бюджет однієї країни не здатен самотужки впоратися з такими викликами. Тому, поряд з коштами Державного бюджету України, як основним джерелом фінансування зрощених у геометричній прогресії військових витрат, Президент та Уряд нашої країни формують механізми зовнішньої фінансової допомоги та внутрішньої мобілізації фінансових ресурсів на нагальні потреби оборони. Так, відбувається формування, розміщення та виконання державного оборонного замовлення на поставку (закупівлю) продукції та надання послуг відповідно до потреб Збройних Сил України.

Додатковим джерелом фінансування стали благодійні внески фізичних та юридичних осіб. Благодійну допомогу може бути надано або конкретній військовій організації за умови включення окремих військових організацій до Реєстру неприбуткових організацій, або через певну благодійну організацію. Пожертви здійснюються як в грошовій, так і натуральній формі. Для отримання благодійних пожертв Міністерство оборони України відкривають в органах Казначейства спеціальні реєстраційні рахунки для зарахування цих добровільних внесків.

За даними Міністерства фінансів з початку року зміни у державному бюджеті збільшили видатки на потреби безпеки і оборони орієнтовно на 812 млрд гривень. У 2022 році кожна друга гривня спрямовується на оборону, що майже п'ять разів більше за минулорічну величину даного показника. Так, сукупний бюджет оборони країни перевищив 1,6 трлн грн, тобто на 100 млрд більше за увесь обсяг державного бюджету 2021 року. Згідно з офіційними даними Міністерства фінансів найбільшим джерелом фінансування державного бюджету є розміщення військових облігацій Уряду Національним банком. Військові облігації (військові ОВДП) – це фінансовий інструмент, що дозволяє зберегти заощадження від інфляції та допомоги державі у боротьбі за незалежність та майбутнє України як суверенної держави.

Наразі цей інструмент доступний як в Україні, так і за її межами у гривневому еквіваленті.

Водночас Національний банк викупив військові облигації на суму 340 млрд грн за рахунок емісії. Тому є певний інфляційний ризик даного механізму. Втім, стримування інфляції може регулюватися іншими монетарними інструментами. Другим за обсягами найбільшим джерелом фінансування стали гранти від урядів іноземних країн. Найбільшу частку склали гранти від США на суму 9,49 млрд дол. США, або 281,16 млрд грн, ЄС – 7,37 млрд дол. США або 166,83 млрд грн, МВФ – 2,69 млрд дол. США або 88,18 млрд грн.

Третім джерелом доходу є випуск облигацій внутрішньої державної позики – 5,79 млрд дол. США, або 181,1 млрд грн. Останній аукціон Міністерства фінансів щодо залучення коштів через розміщення ОВДП був вдалим: до держбюджету залучили 17,22 млрд грн в еквіваленті. Більша частина коштів була залучена через валютні ОВДП. Загалом з початку повномасштабної війни для фінансування державного бюджету вдалося залучити \$39,75 млрд доларів, або 1,27 трлн. Іноземна допомога орієнтовно покрила 36 % витрат бюджету від початку воєнного стану, а податки й мита трохи більше – 38 %. Решту профінансували друком гривні НБУ (18 %) та військовими облигаціями (8 %). Згідно з прогнозами, Мінфін не планує фінансувати видатки держбюджету за рахунок емісії гривні 2023 року. Втім, це буде залежить від надходження коштів від міжнародних партнерів. Важливим аспектом є і цільове призначення коштів додаткового фінансування держбюджету. Грошові надходження спрямовують на: Міністерство оборони – 360 млрд грн; Національна гвардія – 4,8 млрд грн; Служба безпеки України – 3,7 млрд грн; Національна поліція – 3,2 млрд грн; Головне управління розвідки Міністерства оборони – 3,2 млрд грн; Державна служба з надзвичайних ситуацій – 3 млрд грн; Державна прикордонна служба – 2 млрд грн; Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації – 1,3 млрд грн.

Таким чином, проведений аналіз свідчить про наявність системи нормативно-правових актів, що забезпечують формування та виконання оборонного бюджету України у воєнний час. На законодавчому рівні джерелами фінансування видатків на обо-

рону є: кошти державного бюджету України, а додаткові кошти – ОВДП, військові облигації, гранти. У складній ситуації слабкість національної економіки вказує на недостатність витрат на оборону у доларовому еквіваленті і у перерахунку на одного військовослужбовця. Ситуація, що склалася, обумовлює необхідність оптимізації структури витрат, переорієнтації зі створення нових адміністративно-господарських одиниць на проєктне управління в оборонному секторі та створення ефективних механізмів громадського контролю за розподілом витрат на оборону.

Список використаних інформаційних джерел

1. Шевчук В. А. Правові основи фінансування витрат на національну оборону і забезпечення безпеки держави. Вісник Академії праці соціальних відносин Федерації профспілок України Серія: Право та державна управління. 2011. № 4. С. 114–120.
2. Ващенко І., Марко Є. Проблеми планування та формування оборонного бюджету в сучасних умовах. Наука і оборона 2013. № 4. С. 29–32.
3. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk> (дата звернення: 03.03.2023 р.)

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

М. С. Лидзар, спеціальність Облік і оподаткування, група ОА м-21

М. О. Любимов, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту – науковий керівник
Полтавський університет економіки і торгівлі

Управлінська звітність є важливим інструментом для вимірювання ефективності діяльності підприємства та прийняття рішень на основі зібраних даних. Однак умови сьогодення, пов'язані з постійним розвитком технологій та зміною економічної ситуації, створюють нові проблеми в формуванні управлінської звітності. Ми виділили деякі з найбільш актуальних проблем і запропонуємо можливі шляхи їх вирішення.

1. Недостатня автоматизація процесу збору даних. Однією з основних проблем управлінської звітності є недостатня автоматизація процесу збору даних. Це може призвести до помилок,

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLVI Міжнародної наукової студентської
конференції за підсумками науково-дослідних
робіт студентів за 2022 рік

(м. Полтава, 25 квітня 2023 року)

Дизайн обкладинки *П. В. Кійченко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 42,8.
Зам. № 296/2084.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.